

laaja kohderaportti

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Kuopion keskustan ja lähiympäristön modernin rakennusperinnön inventointi

KUOPIO

VAHTIVUORI

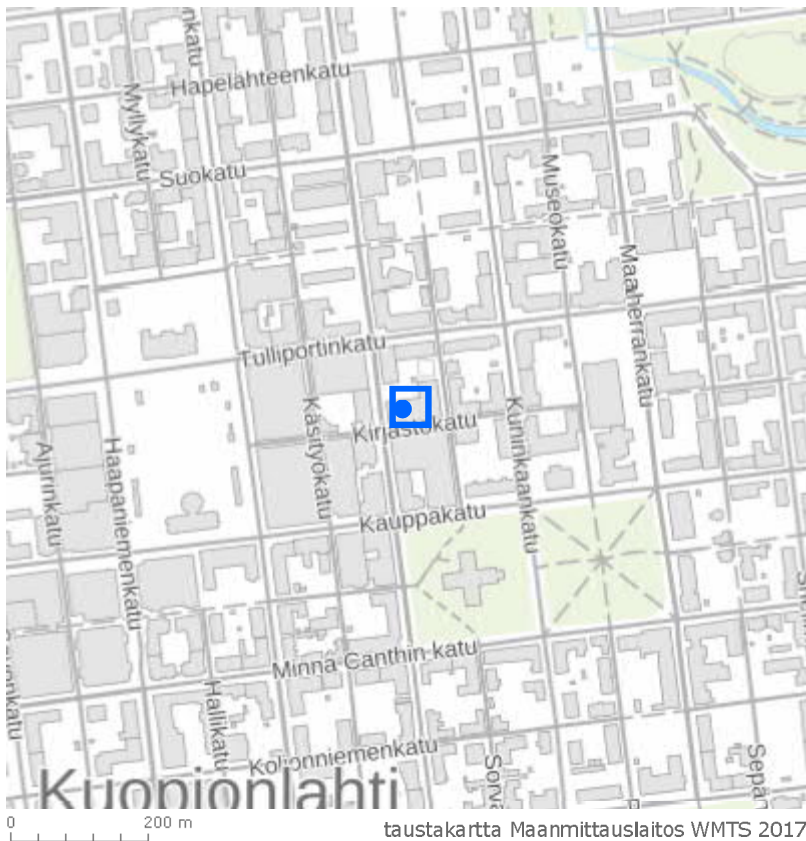
VUORIKATU 21, SAVON SANOMIEN TOIMITALO

Savon Sanomien toimitalo Vuorikadun varrelta kuvattuna. (Aada Mustonen 5.5.2015)

Kirjapainosiipi Kirjastokadun ja Puusepänkadun risteyksestä kuvattuna. (Aada Mustonen 5.5.2015)

id: 200075
 kunta: Kuopio
 kylä: Vahtivuori
 kiinteistötunnus: 297-2-11-7
 sijainti: Vuorikatu 21 - Kirjastokatu 7
 tyyppi: ei määritely
 ajoitus: 1945-1974
 ajoituselite: 1958, laajennus 1967

arvotus: ei määritelty
inventoija: Aada Mustonen
inventointipvm: 26.06.2015

kuvaus:

Savon Sanomien toimitalo sijaitsee Vuorikadun ja rännikatuna toimivan Kirjastokadun kulmatontilla. Rakennus koostuu vuonna 1958 valmistuneesta toimisto- ja painotalorakennuksesta sekä sen itäpuolelle vuonna 1967 valmistuneesta kirjapaino-laajennuksesta. Uuden sekä pohjoispuolella vierustontilla sijaitsevan vanhan Savon Sanomien talon välissä on betonoitu piha- ja pysäköintialue.

1950-luvulla valmistunut kirjapainotalo on nelikerroksinen, harjakattoinen ja betoniperustainen rakennus jonka ensimmäisessä kerroksessa Vuorikadun puolella on suuret näyteikkunat. Näyteikkunoiden ympärillä seinäpinnoissa on tummanruskeaa pientä laatoitusta. Rakennuksen yläosan ja päätyjen seinissä on harmaaksi maalattu roiskerappaus ja ikkunoiden väleissä valkoiseksi maalattu sileärappaus.

1960-luvulla valmistunut painotalolaajennus on kaksikerroksinen ja tasakattoinen rakennus jonka seinät on vuorattu harjatulla betonielementillä ja ikkunoiden väleissä on sileäbetonielementtiä. Kapeat pystymalliset ikkunat on sommiteltu viiden ikkunan sarjoina julkisivuun pitkiksi nauhoiksi.

Raimo Utraisen (1927-1994) pronssinen Lehtipoika-veistos vuodelta 1961 pystytettiin alun perin Savon talon eteen Tulliportinkadun varteen mutta siirrettiin Savo Oy:n toiminnan lakattua Savon Sanomien tontille Vuorikadun varteen.

historia:

Savon Sanomat perustettiin vuonna 1907 maalaisliiton äänenkannattajaksi ja vaalilehdeksi. Vuonna 1912 lehdelle valmistui Kuopioon Vuorikadun ja Tulliportinkadun kulmaan arkkitehti J. V. Strömbergin suunnittelema toimitalo.

Savon Sanomien uusi toimitalo-kirjapainorakennus valmistui vuonna 1958 Vuorikadulle vanhan toimitalon viereen. Uudisrakennuksen suunnitteli arkkitehti A. S. Sandelin. Rakennukseen tuli toimistotiloja ja kirjapaino.

Lukkarinkadun eli nykyisen Kirjastokadun varrelle rakennuksen itäpuolelle valmistui Kaj Michaelin suunnittelema kirjapainon laajennus vuonna 1967. Samassa yhteydessä vanhan osan Vuorikadun puoleisen julkisivun ensimmäisen kerroksen klinkkerilaatoitus ilmeisesti vaihdettiin ruskeaksi julkisivumosaiikiksi ja ikkunoiden alaosaan laitettiin kupariprofiililevyä.

Vanha 1950-luvun osa on pääsääntöisesti säilynyt alkuperäisasussaan. Vuonna 1969 on Kirjastokadun puoleiseen julkisivuun toiseen kerrokseen ikkunan kohdalle lisätty koneaukko, minkä kautta nostettiin sisään kirjapainon lisäkoneita. Tässä yhteydessä ikkunoiden välinen sileärappaus on korvattu valkoisella mineritlevyllä ja aukotuksen alle lisätty kupariprofiililevy Vuorikadun julkisivua mukaillen.

Painotoiminta siirtyi 1980-luvun puolivälissä keskustasta uuteen painotaloon Leväselle, jonka toiminta puolestaan lakkautettiin vuonna 2013, kun lehden painaminen siirtyi Jyväskylään.

arviointi:

Savon Sanomien uudempi toimisto- ja kirjapainorakennus sijaitsee keskeisellä paikalla Kuopion keskustassa. Yhdessä vieressä sijaitsevan vanhemman Savon Sanomien toimitalon kanssa se muodostaa paikallishistoriallisesti tärkeän kokonaisuuden. Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisasussa ja myös toimii edelleen alkuperäisessä tarkoituksessaan.

lähteet:

Kuopion kaupunginarkisto, rakennusluvut.

Riekki, Helena. Kuopion kaupungin rakennushistoria. Kaupungin rakentamisvaiheita vuodesta 1875. Kuopion historia 6. Kuopio 2005.

Vuorio, Kaija. Savossa Savon Sanomat. Sanomalehti Savon Sanomat 100 vuotta 1907–2007. Savon Sanomat 2007.

(Aada Mustonen 4.5.2015)

(Aada Mustonen 4.5.2015)

id: 300148
rakennustunnus: 1027777421
rakennustyyppi: hallinto- ja toimistorakennukset
alkup. käyttö: 151 toimistorakennukset
nyk. käyttö: 151 toimistorakennukset
ajoitus: 1958, laajennus 1967
suunnittelija: A. S. Sandelin, laajennus Kaj Michael
kerrosluku: (1)+2-4+(1)
perustus: betoni
runko: betoni
vuoraus: hienoroiskerappaus, ikkunoiden väleissä sileärappaus, ensimmäisessä kerroksessa klinkkeri
ulkoväri: harmaa
kattomuoto: harjakatto
kate: pelti

lähteet:

Kuopion kaupunginarkisto, rakennusluvat.